Messages

UČNA PRIPRAVA

Razred: 5.–6. razred

Cilji in naloge pouka: Učencem skozi življenjsko pot blaženega Jánosa Brennerja predstaviti zgodbo Danijela Halasa. Obe življenjski poti se primerjata, njun skupni imenovalec pa sta duhovniški poklic in mučeništvo. V zvezi z duhovniškim poklicem bodo otroci dobili vpogled v vsakdanje pastoralne naloge. Medtem ko bodo otroci reševali naloge, se bodo naučili tehnike, s katero bodo lahko svoje naloge razvrstili po pomembnosti.

Igre in naloge v okviru dejavnosti se lahko oblikujejo tako, da otroci skupaj prejemajo nagradne in kazenske točke. V zadnji nalogi »Matrika časovne stiske« te točke predstavljajo ure: vsaka posamezna ura pomeni dobiček ali izgubo časa. Na primer, v prvi igri je vsak izraz vreden eno uro. Skupno število zbranih ur predstavlja okvir za »časovno stisko«. Kazenske točke pa se dodelijo, če udeleženci kršijo pravila igre.

Izobraževalni cilj: spoznavanje življenja Danijela Halasa.

Vzgojni cilj: Razvijanje empatije.

Povezave s predmeti: Zgodovina

Pripomočki: Ovojni papir in debeli flomasterji, če poteka delavnica v krogu. Če poteka frontalno, je potrebna tabla.
Delovni listi »Matrika časovne stiske« natisnjeni v pokončni usmeritvi.
Predlog za PPT: 1. diapozitiv: Portret Danijela Halasa 2. diapozitiv: Zemljevid območja, kjer je Danijel Halas živel in deloval. 3. diapozitiv: Značilne slike iz tistega obdobja. 4. diapozitiv: Molitev za beatifikacijo Božjega služabnika Danijela Halasa. 5. diapozitiv: Zemljevid romarske poti „Svetloba ob meji“ in značilna fotografija.
Če molitve ne projiciramo, pripravimo kopije, da jih bomo lahko razdelili. Molitev je na voljo po osnutku pouka.

Ali temelji na predhodnem znanju? Če da, na čem? Poznati je treba življenjsko pot blaženega Jánosa Brennerja

Messages

Čas	Potek ure	Metode	Oblike dela učencev	Pripomočki	Opomba
	Priprava	V primeru krožne sedežne razporeditve je treba urediti prostor in razporediti stole v krogu.			Uro je mogoče izvesti tudi v frontalni postavitvi.
7'	**Uvod, priprava na temo**	„Brenner Forever" igra za krepitev timskega duha Cilj igre: osvežitev znanja o Jánosu Brennerju. Predstavitev pravil: 1. Cilj igre je skupaj zbrati čim več izrazov o Jánosu Brennerju. Vodja dejavnosti jih zapiše na tablo ali na ovojni papir. 2. Komunikacija je dovoljena, vendar ne smeta govoriti dva otroka hkrati. 3. Vodja igre določi čas igre: v minutah ali v številu izrazov. Igra se lahko konča tudi, če ekipa oblikuje skupno strategijo.	V skupini – igra za krepitev ekipnega duha	Karton ali ovojni papir in debel flomaster	Ko otroci sami začutijo potrebo po tem in oblikujejo skupno strategijo, to kaže na kohezijo skupine. Ali so v igri nagradne in kazenske točke? Če so, jim pojasnite tudi ta pravila!
5	**Oblikovanje skupinskega dela**	Pogovorimo se o igri! Ali je bila lahka ali težka? Zakaj? Kako so doživeli omejitev komunikacije? Če je bilo točkovanje, pogovorimo se, kako nagradne in kazenske točke vplivajo na otroke? Seštejmo točke! Koliko bodo točke vredne v »matriki časovne stiske«?	Razprava/ocenjevanje		Po igri vodja dejavnosti sam preveri zbrane izraze: Ali je dovolj besed, ki bi lahko veljale tudi za Danijela Halasa? Če ne, otrokom pomagajmo z induktivnimi vprašanji! Npr. Kako je János Brenner rad preživljal

					prosti čas? (bil je ministrant) Kako se imenuje ustanova, kjer izobražujejo duhovnike ? (semenišče) Kaj menite o duhovniškem poklicu? itd.
8' **7'**	**Tema** **Delo v parih**	Iskanje vzporednic med Jánosom Brennerjem in Danijelom Halasom. Kaj je skupnega v življenju Danijela Halasa in Brennerja? Zbrani izrazi nam bodo v pomoč! Vodja delavnice predstavi življenje Danijela Halasa. Pri predstavitvi poskrbi, da se zbrani izrazi omenijo bodisi dobesedno bodisi posredno. Matrika časovne stiske Razdelitev delovnih listov.	Kdor v izrazih na tabli najde skupno značilnost za Jánosa Brennerja in Danijela Halasa, naj se javi, pride in jo obkroži. V parih otroci razvrstijo duhovniške naloge v matriki.		Po predstavitvi življenjske poti lahko otroci, če je potrebno, za lažje iskanje vzporednic dobijo tudi pomožna vprašanja: Katero srednjo šolo sta končala? Iz česa je sestavljeno duhovniško poslanstvo? itd. Delovni list z matriko za časovno stisko si oglejte po načrtu pouka Če so bile pri igri »Brenner forever« nagrade in kazni,

Messages

		Predstavitev naloge: Načrtovati je treba en dan Danijela Halasa v časovnem okviru. Npr. petek, 24 ur. Ali v urah, zbranih v igri »Brenner forever«.			se zdaj pogovorimo, koliko ur plusa ali minusa so vredne točke. Morda je nalog preveč?
5’ **3’** **8**	**Zaključek, ocenjevanje, samoocenjevanje**	Preverjanje. Ni napačnih rešitev! Subjektivno! Kaj zdaj menite o duhovniškem poklicu? Molitev: za duhovniške poklice ali za beatifikacijo Božjega služabnika Danijela Halasa Igra. Ujetje Danijela Halasa Cilj igre: Danijela Halasa je treba zaščititi pred zasledovalci Število udeležencev: 5–15 Kraj: igra, ki zahteva gibanje, zato je potrebno dovolj prostora Trajanje: 5–10 minut Izberemo enega učenca, ki bo Danijel Halas. Izberemo dva, ki ga bosta ščitila. Ti bosta vernika. Vsi ostali otroci bodo napadalci. Zgodba: Danijel Halas se odpravlja spovedovati. Odide v spremstvu, pridružita se mu dva vernika iz vasi, ki gresta z njim. Na poti jih napadejo. Verniki kot telesni stražarji ščitijo očeta Danijela. Napadalci poskušajo priti čim	Skupna razprava Igra		Opis igre: glej po osnutku učnega načrta

Messages

		bliže očetu Danijelu, ga dotakniti, verniki pa poskušajo to preprečiti. Če napadalec dotakne očeta Danijela, se krog konča. Če vernik dotakne napadalca, ta izpade iz igre. Prepovedano je potiskanje, grobo ravnanje in ogrožanje telesne celovitosti drugega. To se kaznuje z izključitvijo iz igre.			

Messages

Življenjska pot Danijela Halasa

Rodil se je leta 1908, živel je pred več kot sto leti. Država, ki jo danes imenujemo Slovenija, takrat še ni bila samostojna. Na tem območju je živelo več narodov. Starša Danijela Halasa sta bila slovenske narodnosti. Za Madžare in Slovence je to območje takrat pripadalo eni državi. V odraslosti se je kot duhovnik naučil madžarskega jezika, da se je lahko sporazumeval z verniki, ki so govorili madžarsko. Njegovo rojstno vas imenujemo Čresovci. Ker je bila to majhna vas, je tam lahko obiskoval le osnovno šolo, kasneje pa se je izobraževal v različnih krajih.

Že v otroštvu je začutil poklicanost k duhovniškemu poklicu. Ministriranje in zgled duhovnikov sta ga vodila na Jezusovo pot. Po končani gimnaziji je vstopil v bogoslovje, semenišče v Mariboru. Leta 1933 je bil posvečen v duhovnika. Svojo prvo sveto mašo je daroval v domačem kraju. Začel je svojo duhovniško pot in kot kaplan služboval v več krajih. V svoji službi je svoje nadrejene župnike jemal za zgled. Za cerkveno življenje tistega časa so bile značilne molitvene skupine, kot sta Marijina družba in Družba Srca Jezusovega, ki jih je zavzeto vodil. Njegovo delo je obrodilo sadove, saj so se verniki v velikem številu udeleževali bogoslužij.

Sčasoma kaplan običajno postane župnik, in tudi on je bil imenovan za župnika v kraju Velika Polana. Zavedal se je, da je mogoče življenje župnijske skupnosti krepiti ne le z vero, temveč tudi s kulturo, zato je organiziral tudi gledališke predstave. Krščanske vrednote je kot urednik posredoval vernikom tudi prek tiska.

Vendar pa obdobje, v katerem je živel, ni bilo naklonjeno duhovnikom in veri. Po drugi svetovni vojni je politično ozračje zavračalo Boga. Oblast je v župnijskih skupnostih videla nasprotovanje režimu. Začelo se je preganjanje duhovnikov in uničevanje cerkvenih ustanov. Če je kdo javno izpovedal svojo vero, so ga lahko zaprli. Predstavljajte si: ni bilo pomembno, ali si dober ali slab — v zapor je lahko prišel tudi tisti, ki se je udeležil svete maše. Danijel Halas je to vedel, pa je kljub temu vztrajal pri svojem poslanstvu: služenju Jezusu.

Nekega večera so proti njemu spletli zaroto. Poklicali so ga spovedovat. S kolesom se je peljal iz Velike Polane v Lendavo. Na poti domov so ga ujeli, umorili in njegovo telo vrgli v reko Mura.

Zgodovina nastaja v sedanjosti, ko zgodovinarji in raziskovalci sestavljajo drobce preteklosti. Raziskovanje, razumevanje in razlaga obdobja, v katerem je služil oče Danijel, je naloga današnjega časa. V tem obdobju je bilo ubitih veliko duhovnikov. Med njimi so nekateri že postali znani: Vilmos Apor, János Brenner, József Mindszenty. Mednje sodi tudi Danijel Halas, ki bo postal zgled za prihodnost. Pomembno je spoznati njihova življenja, saj so ljudi vodili k Jezusu, ki je v vseh časih in ne glede na vsako zemeljsko oblast »pot, resnica in življenje«.

Vir: https://muraba.hu/messages/digitalis-leltar/halasz-daniel/

Messages

Molitev za beatifikacijo Božjega služabnika Danijela Halasa:

Molitev za beatifikacijo

Molitev za beatifikacijo Božjega služabnika Danijela Halasa

Vsemogočni Bog, po tvoji dobroti je bil duhovnik Danijel
Halas zavzet voditelj tvojega ljudstva in junaški pričevalec
vere do smrti. Daj, da bomo po njegovem zgledu rasli v živi
veri, trdnem upanju in goreči ljubezni do tebe in bližnjega,
posebej do duhovno in telesno ranjenih.
Poveličaj ga pred vesoljno Cerkvijo, da ga bomo častili na
oltarju. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.
Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu,
Dobri Bog, po priprošnji Božjega služabnika Danijela Halasa
nam (mi) podeli milost ...

IMA
Isten szolgájának
Halász Dánielnek
boldoggáavatására

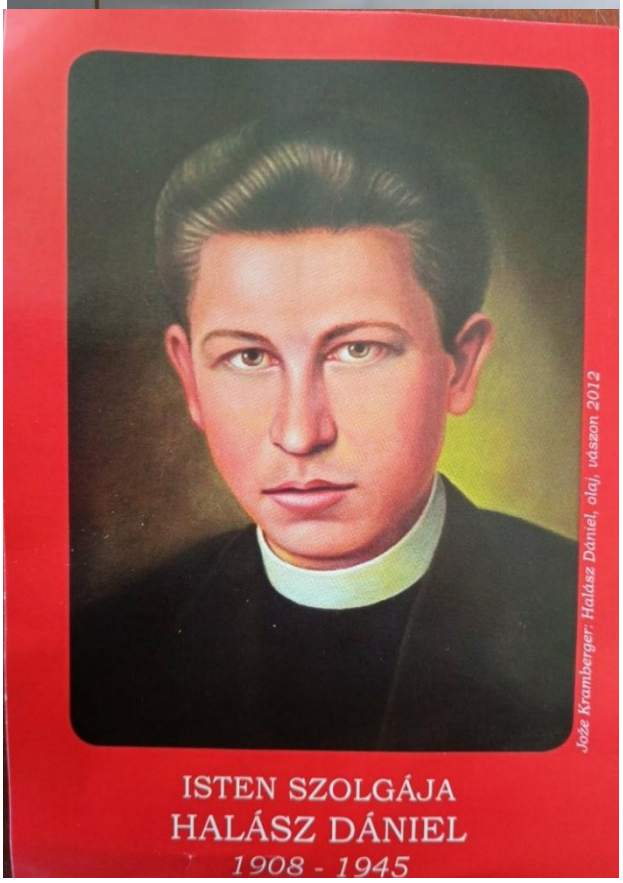
Mindenható örök Isten, a te irgalmadból lett szolgád Halász Dániel népednek odaadó vezetője és vértanú haláláig hősies hitvallója. Add, hogy példáját követve növekedjünk élő hitben, erős reményben, Irántad és embertársaink iránt égő szeretetben, különösen a lelki és testi sebeket szenvedők iránt.

Magasztald fel az egész Egyház előtt, hogy oltárodon szentként tisztelhessük őt. Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Miatyánk ... Üdvözlégy ... Dicsőség az Atyának ...

Urunk Istenünk, szolgádnak Halász Dánielnek közbenjárására, adj nekem kegyelmet ...

Kiadta: Muraszombati püspökség, 2014. február. 19.
Felel: püspök msgr. dr. Peter Štumpf

I MATRIKA ČASOVNE STISKE

Petek zjutraj ob 7. uri. Duhovnik Danijel Halas se zbudi z mislijo, da ga čaka veliko nalog. Običajno svojih opravil ne prepušča na zadnji trenutek, a tokrat so se mu vseeno nakopičila. Moral bi se osredotočiti predvsem na nedeljske svete maše!

Seznam nalog:

1. Okopati vrt.
2. Ob 18. uri iti na večerjo k gospe Málcsi in gospodu Štefanu.
3. Prebrati današnji evangelij.
4. Opraviti jutranji brevir.
5. V matično knjigo vpisati krst preteklega tedna.
6. Naoljiti kolo.
7. Pripraviti se na nedeljski verouk.
8. Opoldne pred kosilom zmoliti angelovo češčenje.
9. Oddati pisma na pošto (pošta je odprta do 12. ure).
10. Ob 9. uri srečanje s parom glede priprave na poroko.
11. Dokončati nedeljsko pridigo.
12. Danes ob 16. uri voditi molitveno uro z Marijino družbo.
13. Zbirati teme za časopis, ki bo izšel čez en mesec.
14. Opraviti večerni brevir.
15. Danes ob 17. uri spovedovati pri sveti maši v Veliki Polani.
16. Dogovoriti se o vajah za gledališko predstavo (udeleženci pridejo k večerni maši).

Danijel Halas se bori s časom.

Pridruži se mu in mu pomagaj razporediti naloge! Kaj se lahko odloži, kaj ne?
Vpiši v tabelo po pomembnosti in nujnosti!(Dovolj je vpisati številke!)

	Nujno (zjutraj, dopoldne)	Ni nujno (popoldne, zvečer)
NUJNO		
NI NUJNO		